

Na osnovu člana 12. stav (1) Zakona o veterinarstvu („Službene novine Federacije BiH“, broj 46/00), federalni ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva donosi

UPUTSTVO O PROVOĐENJU MJERA ZA OTKLANJANJE I SPRJEČAVANJE ZARAZNIH I PARAZITARNIH BOLESTI ŽIVOTINJA ZA 2021. GODINU

Član 1. (Predmet Uputstva)

- (1) Ovim Uputstvom se propisuju obaveze vlasnika životinja da provedu mjere propisane Programom mjera zdravstvene zaštite životinja i njihovom provođenju u 2021. godini, a koje donosi Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Program).
- (2) Troškove provođenja obaveznih mjera kontrole zaraznih i parazitarnih bolesti u 2021. godini snose vlasnici životinja ako za tu namjenu nisu osigurana sredstva u budžetima kantona, te ukoliko to ovim Uputstvom nije drugačije definisano.
- (3) Ovim Uputstvom se propisuju i procedure provođenja mjera propisanih Programom koje se finansiraju u skladu sa Programom utroška sredstava sa kriterijima raspodjele „Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima - Poticaj za veterinarstvo“ utvrđenim Budžetom Federacije BiH za 2021. godinu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 37/21) (u daljnjem tekstu: Poticaj za veterinarstvo).

Član 2. (Tuberkuloza goveda)

- (1) Najmanje jednom godišnje kod svih goveda starijih od šest sedmica koja se u trenutku implementacije mjere nalaze na imanju i registrovane su u Agenciji za označavanje životinja, mora biti provedena opća tuberkulinizacija u skladu sa Programom.
- (2) Ukoliko se na imanju drže i druge prijemčive životinjske vrste iste je neophodno ispitati na tuberkulozu.
- (3) Tokom 2021. godine iz Poticaja za veterinarstvo predviđeno je finansiranje dijagnostičkog ispitivanja na tuberkulozu svih ženskih goveda i njihovog ženskog podmlatka, starijeg od šest sedmica namijenjenog za dalji uzgoj, pod uslovom da period od prethodnog ispitivanja nije kraći od šest (6) mjeseci.
- (4) Tuberkulinizacija goveda provodi se koristeći bovini tuberkulin u skladu sa uputom proizvođača.
- (5) Veterinarske stanice dužne su osigurati potrebne količine tuberkulina.
- (6) Veterinarske stanice dužne su sačiniti detaljan plan implementacije tuberkulinizacije sa tačno određenim datumom kontrole tuberkulinizacije, imenom, prezimenom i adresom vlasnika životinje, te isti dostaviti kantonalnoj

veterinarskoj inspekciji koja će u skladu sa svojim mogućnostima i procjeni rizika provesti kontrolu implementacije tuberkulinizacije.

- (7) TBC tabela iz Priloga 1. ovoga Uputstva koristi se za evidentiranje provedene tuberkulinizacije i ista mora biti potpisana od strane vlasnika životinja.
- (8) Cijena usluge veterinarske stanice za provedenu mjeru tuberkulinizacije koja se finansira iz Poticaja za veterinarstvo iznosi 15 KM.
- (9) Krajnji rok za provođenje mjere i dostavu izvještaja Ministarstvu, za veterinarske stanice, je 01. oktobra 2021. godine. Izvještaji dostavljeni nakon 01. oktobra 2021. godine smatrat će se neblagovremenim, a veterinarskoj stanici neće biti isplaćena sredstva za provedenu mjeru.

Član 3.

(Bruceloza goveda)

- (1) Najmanje jednom godišnje kod svih goveda starijih od 12 mjeseci koja se u trenutku implementacije mjere nalaze na imanju i registrovana su u Agenciji za označavanje životinja, potrebno je provesti uzorkovanje krvi i pretražiti na brucelozu goveda u skladu sa Programom.
- (2) Iz Poticaja za veterinarstvo će se finansirati laboratorijska analiza dostavljenih uzoraka krvi ženskih goveda starijih od 12 mjeseci, pod uslovom da period od prethodnog ispitivanja nije kraći od šest (6) mjeseci.
- (3) Uzimanje uzoraka krvi goveda od strane veterinarskih stanica finansirat će Ured za veterinarstvo BiH. Detaljne uslove o načinu uzorkovanja i dostavljanja izvještaja o provedenom uzorkovanju propisat će Ured za veterinarstvo BiH putem posebnog Uputstva. U skladu sa ukupnim brojem odobrenih uzoraka za Federaciju BiH (61.500 uzoraka), ovo Ministarstvo sačiniti će plan distribucije sa ukupnim brojem uzoraka koje pojedina veterinarska stanica može uzorkovati. Veterinarska stanica koja ispuni propisani broj uzoraka mora se obratiti ovom Ministarstvu za povećanje broja uzoraka.
- (4) U slučaju pojave bruceloze kod ljudi potrebno je provesti dijagnostičko ispitivanje svih prijemčivih životinja na imanju, a troškove uzorkovanja i dijagnostičkog ispitivanja finansirat će se iz Poticaja za veterinarstvo. Ukoliko se na osnovu epidemiološkog istraživanja utvrdi da su zaražene životinje bile u direktnom kontaktu sa prijemčivim životinjama drugih imanja, potrebno je ispitati i životinje sa drugih imanja.
- (5) Cijena jednokratnog uzimanja uzoraka krvi životinja, koje se finansiraju iz Poticaja za veterinarstvo, za veterinarske stanice iznosi 5 KM, a za laboratorijsku analizu dostavljenih uzoraka krvi 5,5 KM.
- (6) Krajnji rok za provođenje mjere i dostavu izvještaja Ministarstvu, za veterinarske stanice je 01. oktobar 2021. godine. Izvještaj dostavljen nakon 01. oktobra 2021. godine smatrat će se neblagovremenim, a veterinarskoj stanici neće biti isplaćena sredstva za provedenu mjeru.

Član 4.
(Enzootska leukoza goveda)

- (1) U cilju kontrole enzootske leukoze goveda, najmanje jednom godišnje vršit će se testiranje životinja starijih od 24 mjeseca u stadima i koja nemaju status službeno slobodnih stada od ove bolesti i koje moraju biti registrovane u Agenciji za označavanje životinja
- (2) Iz Poticaja za veterinarstvo će se financirati laboratorijska analiza dostavljenih uzoraka krvi ženskih goveda starijih od 24 mjeseca, pod uslovom da period od prethodnog ispitivanja nije kraći od šest (6) mjeseci.
- (3) Uzorci krvi za laboratorijsko ispitivanje na brucelozu koristiti će se i za laboratorijsko ispitivanje na enzootsku leukozu.
- (4) Cijena usluge za laboratorijsku analizu dostavljenih uzoraka krvi iznosi 7,5 KM.
- (5) Krajnji rok za provođenje mjere i dostavljanje izvještaja Ministarstvu, za veterinarske stanice, je 01. oktobar 2021. godine. Izvještaj dostavljen nakon 01. oktobra 2021. godine smatrat će se neblagovremenim, a veterinarskoj stanici neće biti isplaćena sredstva za provedenu mjeru.

Član 5.
(Infektivna anemija kopitara)

- (1) U cilju kontrole infektivne anemije kopitara iz Poticaja za veterinarstvo financirat će se jednokratna laboratorijska dijagnostika kod svih kopitara u ergelama, pastuharnama, sportskim društvima i šumskim radilištima i privatnom vlasništvu.
- (2) Uzimanje uzoraka krvi i dostavu istih na laboratorijsko ispitivanje financiraju vlasnici životinja.
- (3) Sve životinje koje su obuhvaćene ovom mjerom moraju biti obilježene mikročipom.
- (6) Cijena usluge za laboratorijsku analizu dostavljenih uzoraka krvi iznosi 30 KM.

Član 6.
(Mjere koje se provode kod pobačaja)

- (1) Kod svakog pobačaja goveda, ovaca, koza, svinja i kobilica nadležni veterinar dužan je dostaviti na laboratorijsku analizu krv životinje koja je pobacila, a po mogućnosti i pobačeni fetus sa plodnim ovojnicama.
- (2) Iz Poticaja za veterinarstvo financirat će se laboratorijska dijagnostika dostavljenih uzoraka krvi na brucelozu, Q groznicu i leptospirozu.
- (3) Cijena usluge uzimanja uzoraka i laboratorijske analize iznosi 50 KM.
- (4) Ministarstvo će iznos od 50 KM isplaćivati veterinarskim dijagnostičkim ustanovama koje su dužne iznos od 20 KM isplatiti veterinarskim stanicama za uzimanje uzorka krvi.

Član 7.
(Američka gnjiloća pčelinjeg legla)

- (1) Nakon provedenog kliničkog pregleda pčelinjih zajednica u skladu sa uslovima propisanim Programom, veterinarska stanica izdaje potvrdu o provođenju obaveznih mjera iz Priloga V. Programa u koju obavezno upisuje ukupan broj pčelinjih zajednica, te upućuje vlasnika da jedan primjerak potvrde dostavi u općinsku službu kako bi se podaci unijeli u registar poljoprivrednih gazdinstava i klijenata, jer u suprotnom vlasnik neće moći ostvariti pravo na poticaj.
- (2) U slučaju postavljanja sumnje na američku gnjiloću pčelinjeg legla (AGPL), veterinar koji provodi klinički pregled će obavezno uzeti uzorak i dostaviti ga na laboratorijsku analizu zajedno sa popratnim aktom veterinarske stanice u koji se obavezno upisuje „sumnja na bolest“
- (3) Iz sredstava Poticaja za veterinarstvo finansirat će se laboratorijsko ispitivanje uzoraka **sumnjivih** na bolest koje je uzela nadležna veterinarska stanica i dostavila sa popratnim aktom.

Član 8.
(Divlje životinje)

U skladu sa raspoloživim sredstvima, iz Poticaja za veterinarstvo financirati će se pasivni monitoring, odnosno dostava uzoraka i laboratorijsko ispitivanje nađene uginule jedinke divlje svinje ili odstrijeljene divlje svinje koja pokazuje znakove bolesti na klasičnu i afričku kugu svinja, te dostava uzorka i laboratorijsko ispitivanje odstrijeljene lisice koja pokazuje znakove bolesti na bjesnoću.

Član 9.
(Ostale bolesti)

Za sve ostale bolesti životinja i mjere propisane Programom čija implementacija nije zasebno obrađena u ovom Uputstvu, važe uslovi propisani Programom.

Član 10.
(Izveštaj veterinarskih stanica)

- (1) Izveštaj na osnovu kojeg će se veterinarskim stanicama vršiti isplata sredstava za provođenje propisanih mjera koje se finansiraju iz sredstava Poticaja za veterinarstvo treba sadržavati:
 - a) Kopiju Potvrde o provođenju obaveznih mjera iz Priloga V. Programa;
 - b) Ručno, na terenu, za svako imanje zasebno popunjenu TBC tabelu iz Priloga 1. ovoga Uputstva uz obavezan potpis vlasnika;

- c) Kopiju potvrde izdane od Agencije za obilježavanje životinja u Banja Luci koja potvrđuje da su životinje obuhvaćene mjerom propisno obilježene i da se nalaze na imanju;
 - d) Evidencijsku tabelu u elektronskoj formi (Excel) iz Priloga 3. Uputstva i čini njegov sastavni dio;
 - e) Zahtjev za isplatu sredstava iz Priloga 2. koji se nalazi u prilogu ovog Uputstva i čini njegov sastavni dio i
 - f) Fiskalni račun
- (2) Dokumentacija koja se dostavlja u izvještaju mora biti posložena i uvezana po imanjima, tj. dokumenti moraju biti posloženi istim redoslijedom i povezani za svako imanje posebno.
 - (3) Zahtjev za isplatu sredstava iz Priloga 2. ovog Uputstva dostavlja se zajedno sa dokumentacijom iz izvještaja, dok fiskalni račun veterinarske stanice dostavljaju naknadno, nakon što ovo Ministarstvo prekontrolira dostavljeni izvještaj.
 - (4) U Evidencijsku tabelu u elektronskoj formi (Excel) iz Priloga 3. ovoga Uputstva potrebno je unijeti podatke o svim govedima na imanju bez obzira da li se dijagnostičke mjere finansiraju iz Poticaja za veterinarstvo ili ih finansira vlasnik životinja. Pri unosu podataka za jedno imanje prvo se unose ženske jedinke koje se finansiraju iz Poticaja za veterinarstvo, a nakon njih u narednim redovima potrebno je unijeti i podatke za muške jedinke.
 - (5) U koloni adresa Evidencijske tabele u elektronskoj formi (Excel) iz Priloga 3. ovoga Uputstva potrebno je upisati adresu tj. naziv naselja (sela), u skladu sa nazivom iz rješenja o dodjeli područja djelovanja.
 - (6) Svaka životinja upisuje se u zaseban red Excel tabele i svi podaci za tu životinju moraju biti upisani.
 - (7) Ukoliko na jednoj životinji nije potrebno provoditi dijagnostičko ispitivanje na brucelozi (mlađa od 12 mjeseci), polja datum lab. nalaza i broj lab. nalaza upisuje se slovo „T“ tj. progresivnim nizom npr. T1, T2, T3 itd.
 - (8) U Potvrdu o provođenju obaveznih mjera iz Priloga V. Programa mora se upisati razlog i identifikacijska oznaka životinja na kojima nisu provedene propisane mjere.
 - (9) Ukoliko se pregledom dostavljenog izvještaja utvrdi da veterinarska stanica nije provela sve propisane mjere na životinji, da nije dostavila propisanu dokumentaciju ili nije u cijelosti popunila i dostavila sve propisane podatke, ako životinja na kojoj je provedena mjera nije propisno obilježena ili se ista ne nalazi u jedinstvenoj bazi podataka odnosno ako su podaci o životinji pogrešni, za te životinje neće biti isplaćena sredstva za provedenu mjeru tuberkulinizacije i laboratorijskog ispitivanja na brucelozi i enzootsku leukozu.

Član 11.

(Izveštaj Zavoda)

- (1) Laboratorijsko ispitivanje dostavljenih uzoraka, koji se finansiraju iz Poticaja za veterinarstvo, provode veterinarske ustanove koje prema članku 79. Zakona o veterinarstvu („Službene novine Federacije BiH“, broj 46/00), provode veterinarsku djelatnost i koje imaju akreditirane metode.
- (2) U laboratorijskom nalazu moraju se upisati brojevi ušnih markica ili druga propisana oznaka životinja na koje se nalaz odnosi.
- (3) Zavodi su dužni Ministarstvu dostaviti izvještaj o provedenom dijagnostičkom ispitivanju koji treba sadržavati:
 - a) zahtjev za isplatu sredstava;
 - b) laboratorijske nalaze ili na CD-u skenirane originale;
 - c) elektronsku evidenciju (Excel) o izdanim laboratorijskim nalazima i
 - d) fiskalni račun.
- (4) Laboratorijsko ispitivanje potvrdnom metodom, u cilju potvrde prisutnosti određene bolesti, također će se finansirati iz Poticaja za veterinarstvo.
- (5) Zahtjev za isplatu sredstava iz Priloga 2. ovog Uputstva dostavlja se zajedno sa dokumentacijom iz izvještaja, dok fiskalni račun Zavodi dostavljaju naknadno, nakon što ovo Ministarstvo prekontrolira dostavljeni izvještaj.
- (6) U cijene određene ovim Uputstvom uračunat je PDV.
- (7) Krajnji rok za provođenje mjere i dostavu izvještaja Ministarstvu, za veterinarske laboratorije, je 01. novembar 2021. godine. Izvještaji dostavljeni nakon 01. novembra 2021. godine smatrat će se neblagovremenim, a Zavodu neće biti isplaćena sredstva za provedenu mjeru.
- (8) Zavodi smiju zaprimiti jedino uzorke koje je uzela nadležna veterinarska stanica i dostavila sa popratnim aktom propisanim Programom.

Član 12.

(Obaveze i odnos vlasnika i veterinarskih stanica)

- (1) Vlasnici životinja dužni su osigurati sve neophodne uslove kako bi veterinarska stanica mogla provesti propisane mjere na imanju.
- (2) Vlasnik životinja koji odbije provesti jednu ili više propisanih mjera, za koje sam snosi troškove dijagnostičkog ispitivanja, veterinarska stanica na tom imanju neće provoditi mjere koje se finansiraju iz Poticaja za veterinarstvo.
- (3) Ukoliko vlasnik životinja odbije provođenje obilježavanja ili propisanih mjera, te ukoliko se utvrdi da je bilo kretanja životinja sa ili na imanje, a da vlasnik o tome nije obavijestio veterinarsku stanicu, veterinarska stanica dužna je odmah obavijestiti nadležnu kantonalnu veterinarsku inspekciju i kantonalno ministarstvo u suprotnom i veterinarska stanica snosi odgovornost i posljedice.
- (4) Vlasnici učestvuju u sufinansiranju mjera osim u slučaju ako su za tu namjenu osigurana sredstva iz Budžeta kantona, grada ili općine.

Član 13.

(Obaveze veterinarskih stanica)

- (1) Propisane mjere mogu provoditi samo veterinarske stanice kojima je u skladu sa Pravilnikom o uslovima za osnivanje i obavljanje veterinarskih djelatnosti i načinu dodjele područja djelovanja („Službene novine Federacije BiH“, broj 5/16), dodijeljeno područje djelovanja i isključivo na dodijeljenom području djelovanja.
- (2) Prilikom posjete imanju, veterinar je dužan objasniti vlasniku životinja koje mjere dijagnostičkog ispitivanja je potrebno provesti na njegovom imanju zavisno o vrstama životinja koje posjeduje u skladu sa Programom.
- (3) Veterinarska stanica na dodijeljenom području dužna je običi sve vlasnike i držatelje životinja te provesti obilježavanje i sve propisane mjere za pojedinu životinjsku vrstu.
- (4) Veterinarska stanica prije tuberkulinizacije i uzimanja uzoraka krvi dužna je provjeriti dali su životinje, uključujući telad, uredno upisane na to imanje u jedinstvenoj bazu podataka i koje propisane mjere je potrebno provesti s obzirom na starost životinje.
- (5) Veterinarska stanica u trenutku provođenja mjere tuberkulinizacije podmlatka može označiti neoznačenu životinju te je dužna odmah provesti proceduru obilježavanja i upisa životinja u jedinstvenu bazu podataka, odnosno životinja se mora nalaziti na imanju u momentu provjere aktivnog statusa životinja u Agenciji za označavanje životinja.
- (6) U Obrazac za uzimanje uzoraka krvi u okviru provođenja serološke dijagnostike na prisutnost bruceloze kod goveda kojeg propisuje Ured za veterinarstvo i koji se dostavlja u Agenciju za obilježavanje životinja obvezno se upisuju i ženske životinje mlađe od 12 mjeseci na kojima je provedena tuberkulinizacija, s tima da se u polje redni broj epruvete upisuje slovo T i broj u progresivnom nizu za svako gospodarstvo npr. T1, T2, T3 itd.
- (7) Obrazac za uzimanje uzoraka krvi u okviru provođenja serološke dijagnostike na prisutnost bruceloze kod goveda veterinarska stanica u Agenciju za obilježavanje životinja dostavlja kontinuirano kako bi Potvrde koje izdaje Agenciju za obilježavanje životinja na osnovu provjere aktivnog statusa životinja u jedinstvenoj bazi podataka bile dostavljene zajedno sa propisanim izvještajem ovom Ministarstvu do propisanog datuma. U izuzetnim slučajevima zbog obima posla Agencije za označavanje životinja ovo Ministarstvo će priznavati i Potvrde izdate nakon isteka roka za dostavu dokumentacije, a ne duže od 15.10.2021. godine. Poslije ovog roka Potvrde se neće uzimati u razmatranje.
- (8) Veterinarskoj stanici neće biti isplaćena sredstva za tuberkulinizaciju životinja čiji status nije provjeren ili nije aktivan na tom imanju, u jedinstvenoj bazi podataka.
- (9) Veterinarska stanica na dijagnostičko ispitivanje u Zavod može slati jedino uzorke krvi životinja koje su upisane u jedinstvenu bazu podataka i starije su od 12 mjeseci.
- (10) Troškove dijagnostičkog ispitivanja uzoraka krvi životinja za koje se utvrdi da nisu propisno obilježene ili se ne nalaze na imanju po podacima Agencije,

a koji su poslani na dijagnostičko ispitivanje u Zavod (bruceloza i enzootska leukoza) snosit će veterinarska stanica.

- (11) Veterinarska stanica dužna je vlasniku životinja nakon provedenih obaveznih mjera izdati Potvrdu o provedenim obaveznim mjerama iz Priloga V. Programa, zajedno sa priložima (kopija laboratorijskog nalaza za brucelozu i enzootsku leukozu, kopija TBC tabele). Potvrda o provedenim obaveznim mjerama iz Priloga V. Programa izdaje se umjesto tzv. mliječnog kartona.
- (12) Potvrde o provedenim obaveznim mjerama iz Priloga V. Programa ne smiju se izdavati ukoliko sve životinje prisutne na imanju nisu propisno obilježene i ukoliko na svim životinjama nisu provedene sve propisane mjere.
- (13) Ukoliko se prilikom provođenja mjera utvrde znakovi karakteristični za neku od bolesti propisanih Programom, potrebno je bez odlaganja provesti sve mjere za tu bolest u skladu sa važećim propisima kojima je regulisana navedena bolest.
- (14) Veterinarske stanice za koje se utvrdi da se u svom radu ne pridržavaju uslova propisanih ovim Uputstvom i svim drugim zakonskim i podzakonskim aktima propisanim za pojedinu bolest isključit će se iz implementiranja svih mjera otkrivanja, sprječavanja širenja i iskorjenjivanja zaraznih i parazitarnih bolesti životinja koje se finansiraju iz Budžeta Federacije BiH.
- (15) Veterinarska stanica je dužna dokumentaciju iz tačke (11) izdatu vlasnicima za životinje na kojima su provedene propisane mjere čuvati 5 godina, te u svakom trenutku na zahtjev ovog Ministarstva istu dostaviti na uvid.

Član 14.
(Stupanje na snagu)

Ovo Uputstvo stupa na snagu narednog dana od dana objave u „Službenim novinama Federacije BiH“.

Broj: 06-02/1 /21
Sarajevo, juni 2021. godine

MINISTAR

mr. sci. Šemsudin Dedić

TBC TABLICA

IME I PREZIME VLASNIKA	ŠIFRA IMANJA	BROJ UŠNE MARKICE	POL	OPĆINA	ADRESA	NAZIV VET. ORG.	DATUM APLIKACIJE TUBERKULINA	DATUM KONTROLE	DEBLJINA KOŽNOG NABORA PRIJE APLIKACIJE	DEBLJINA KOŽNOG NABORA NAKON 72 SATA	REZULTATI	POTPIS VLASNIKA

(Naziv veterinarske stanice)

(Adresa)

(Broj telefona)

(E-mail)

(ID-stanice)

(Broj zahtjeva)

Federalno ministarstvo poljoprivrede,
vodoprivrede i šumarstva
Hamdije Čemerlića 2.
71 000 Sarajevo

Zahtjev za isplatu sredstava

Podnosimo zahtjev za isplatu sredstava za provedene obavezne mjere dijagnostičkog ispitivanja goveda ženskog pola koje je ova veterinarska stanica provela, a koje se finansiraju iz sredstava Programa poticaja za veterinarstvo za 2021. godinu.

Uz zahtjev prilažemo sljedeću dokumentaciju:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

(Datum)

(Podnosilac zahtjeva)

EVIDENCIJSKA TABELA U ELEKTRONSKOJ FORMI (EXCEL)

IME I PREZIME VLASNIKA	ŠIFRA IMANJA	BROJ UŠNE MARKICE	SPOL	OPĆINA	ADRESA	NAZIV NASELJENOG MIJESTA/MZ PREMA RJEŠENJU O DODJELI PODRUČJA DJELOVANJA	NAZIV VET. ORG.	DATUM APLIKACIJE TUBERKULINA	DATUM KONTROLE	DEBLJINA KOŽNOG NABORA PRIJE APLIKACIJE	DEBLJINA KOŽNOG NABORA NAKON 72 SATA	REZULTATI	DATUM LAB. NALAZA	BROJ LAB. NALAZA	NAPOMENA

Napomena: Na kraju evidencijske tabele u elektronskoj formi veterinarska stanica dužna je obavezno upisati podatak o: broju životinja na kojima je provedena tuberkulinizacija, broju životinja na kojima je provedeno ispitivanje na brucelozu, broju životinja na kojima je provedeno ispitivanje na enzootsku leukozu.

Broj ispitanih životinja

Naziv bolesti	Ukupan broj
TBC	
BRUCELOZA	
ENZOOTSKA LEUKOZA	

NAČRTI